

**ת"פ 39542/02 – עבד אלג'באר מוחা�מید 2. סאלם אבו קריינאת 3.
עלי אבו קריינאת - בעניינו 4. איוב אבו קר ואח'... נגד מדינת ישראל
ואח'...**

בית משפט השלום הראשון לציון

ת"פ 20-02-39542 מדינת ישראל נ' מוחা�מید ואח'
תיק חיזוני:

בפני כבוד השופט, סגן הנשיא ארץ נוריאל
המבקשים 1. עבד אלג'LEAR מוחאמד 2. סאלם אבו קריינאת 3. עלי
אבי קריינאת - בעניינו 4. איוב אבו קר ואח'... נגד מדינת ישראל
מוסה אבו קריינאת 6. ג'יברין עול 7. מחמד קבוצה 8. בדר
מחאג'נה - בעניינו 9. סאלח קבוצה 10. אחמד אבו קריינאת
11. מובייל אלפרעה בע"מ 12. מוסטפא אל עול

נגד
המשיבה
מדינת ישראל

**החלטה
בעניין המשכים 3,4 ו-8 בלבד**

1. לפני שלוש בקשות לביטול כתוב אישום לפי סעיפים 149(3), (4) ו- (10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, שהוגשו מטעם הנאשם 8, הנאשם 4 והנאשם 3 (להלן: "**מבקש 8**", "**מבקש 4**", "**מבקש 3**" בהתאם).

2. נגד שלושת המבקשים הוגש כתוב אישום, המייחס להם אישומים, בהם מייחסות למבקשים כלם או לחלקם, העבירות הבאות: **ניהול עסק רישוי ללא רישיון עסק**, לפי סעיפים 4 ו- 14 לחוק רישיון עסקים, תשכ"ח - 1968, יחד עם פריט 5.1ה לצו רישיון עסקים (עסקי טעוני רישוי), תשע"ג - 2013 ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשיין, התשל"ז - 1977. **הפעלת אתר לסלוק פסולת שלא כדין** (לרבות אי נקייה אמצעים ולאת התשתיות הדרושים), לפי תקנה 3 יחד עם תקנה 2 לתקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אויר וריח בלתי סבירים מאתרים לסלוק פסולת), תש"ן - 1990 יחד עם סעיף 29 לחוק העונשיין, התשל"ז - 1977 וכן תקנות 4, 5, 6, 9 ו- 12 לתקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אויר וריח בלתי סבירים מאתרים לסלוק פסולת), תש"ן - 1990 יחד עם סעיף 29 לחוק העונשיין, התשל"ז - 1977. **השלכת פסולת ברשות הרבים בנסיבות חמימות**, לפי סעיפים 2, 4 ו- 13(ג)(2) לחוק שמירת הניקיון, תשמ"ד - 1984.

3. על פי כתוב האישום, במועדים הרלוונטיים הפעילו המבקשים אתרים לסלוק פסולת מעורבת. עניינו של כתוב האישום המתווך אשר הוגש ביום 14.9.20 בהतארכות שיטתית ומתחשפת בהשלכת והטמנת פסולת מעורבת שהובלה מתחנות המעבר באופן שיטתי ומתמשך במספר אתרים לא חוקיים באזור הפזרה הבודאית, תוך פגיעה

בסבiba ובציבור בנגדו לכל דין במטרה להשאת רוחים כלכליים.

טענות הצדדים

בקשת מבקש 8 והtagובה לה

4. ביום 10.3.21 הוגשה בקשה מבקש 8 לביטול כתוב האישום, בה נטען כי יש לבטל את כתוב האישום בגין פגמים בכתוב האישום ומחייבת טענת הגנה מן הצדק.

5. ראשית, טען כי העובדות בכתוב האישום בנווגע אליו, אין מגלות עבירה ועל כן הדבר מהוות פגם בכתוב האישום. על פי הנטען, בכתוב האישום ישנו מידע כללי בלבד, וחסרים פרטים לגבי מעשיו ומידע קונקרטי בנווגע. לטענתו, העבריות האחרות הן עבריות נגזרות לעבריות של הפעלת עסק, שכן, כפי שעה מכתב האישום, הוא רק ניהול את חברות העסק, ומכאן שלא היה יכולתו למנוע את פעולות העסק או לדעת הין נשפכה הפסולת.

6. שנית, נטען כי לא בוצעה אכיפה כלל טרם הגשת כתוב האישום למשל התראה מוקדמת, ובנוסף, כתוב האישום הראשון שהוגש בנווגע ייחס לו פעולות סיוע בלבד, ובתיקון כתוב האישום, על אף שלא תוקנו העובדות או הנسبות, תוקנו העבריות, כאשר ייחסו לו את העבריות המוגמרות. משכך, מדובר בפגמים ממשמעותם ועל פי הلقת בורובץ' יש לבטלו, שכן הפגמים בהתקנות התביעה מהותיים מצדיקים את ביטולו.

7. ביום 16.3.21 הוגשה תגובה מטעם המאשימה, ממנה עולה כי כתוב האישום מנוסח בהתאם לחוק ולשים כל הדעת הרחיב המציג בידה. המאשימה הדגישה כי כתוב האישום ברור וمبرוס על הריאות. עוד נטען, כי כתוב האישום מפורט די ומאפשר לבקשתו להתגונן. אף צינה כי כתוב האישום כולל את העובדות הייחודיות שלו בסעיפים 19-20 לכתוב האישום.

8. באשר לטענת הגנה מן הצדק, נטען כי, אין שום איסור על הגשת כתוב אישום במקרים שאין התראה מוקדמת. עוד נטען, כי הטענה שאין העובדות מהוות את העבריות שנקבעו, מוקומה להתרבר במהלך המשפט. ב"כ המאשימה העירה כי הכללת העובדות באה בכפייה אחת עם תכליתו של כתוב האישום - הצגת מכלול העובדות שעל יסודן הואשם מבקש 8.

בקשת מבקש 4 והtagובה לה

9. ביום 8.4.21 הוגשה הבקשה, בה נטען כי יש לבטל את כתוב האישום. תחילת, נטען כי המאשימה הגישה שני כתבי אישום זחים בהפרש של ארבעה חודשים על בסיס אותה מסכת עובדתית, כאשר בכתוב האישום הראשון (שהוגש בבית המשפט בבאר שבע),שמו של המבקש 8 לא כלל בראשית הנאים, ועל כן כתוב האישום הנוכחי שהוגש בנווגע הוא בגדיר טעות סופר. משכך, לטענתו, הגשת כתוב האישום מהוות פגעה קשה בעקרונות הצדק וההגינות. בנוסף, אין זה ראוי להבחין בין כתבי האישום ועל אותה מסכת עובדתית ליחס הוראות חיקוק שונות בחומרתן, ויש בכך ממשום אכיפה בררנית.

10. עוד נטען, כי ישנו פגם בכתוב האישום באופן שבו ניסוח כתוב האישום לקוני וחסר פירוט ביחס למבקש 4, ובכך נפגעה יכולתו להתגונן. למשל, בכל הקשור להחזקתו בשופל, הניסוח זהה לשלווה נאים ויש בכך להעיד על

היעדר ידיעה ממשית באשר לזהות המפקח והמחזק.

11. בתגובה שהוגשה ביום 19.4.21, נטען כי המאשימה החליטה בידיען לגיש מספר כתבי אישום על מנת ליעל את ניהול ההליך. יוער כי, המשיבה צינה כי ישנו כתב אישום מתוקן אשר הוגש בבית המשפט השלום בבאר שבע, והמבקש בידיען לא צירף לבקשתו לבית משפט זה. אכן מדובר בכתב אישום שונים בגין אותה פרשה אשר הוגש על רקע אותן נסיבות אך בגין מעשים שונים ועבירות שונות. כתב האישום הבאר שבעי התמקד בעבירות בגין הובלת פסולת והשלכתה שם מואשמים הנאשמים בעבירות של הפעלת עסק ללא רישיון. לעומתו כתב האישום בו עסקין, הוגש בגין סילוק הפסולות שנענעה והוא מתרכז בעבירות בשל הטמנת פסולת באתרם פיראטיים וניהול המטמןנות הפיראטית. לטענתה, אף באשר לטענת אכיפה ברורנית, מדובר בטענה חסרת בסיס. לא מתקיים מבחן הגנה מן הצדך שכן לא נפל פגם בהליכים שננקטו נגד מבקש 4 ובטענה לא כזה הפוגע בתחום הצדוק וההגינות.

12. המאשימה סבורה כי כתב האישום הוא ברור, מפורט וمبוסס על הראיות שתובאה במשפט עצמו. אף הדגישה כי על פי ההחלטה יש לה שיקול דעת רחב בהליך העמדה לדין בכלל ובניסוחו של כתב האישום בפרט, והתערבות בשיקול דעתה עשויה במרקם נדיים בלבד. בפני המבקש פתוחה הדרך להתמודד עם עובדות כתב האישום במהלך המשפט עצמו. ביחס לטענה בעניין השופל, המאשימה סבורה כי עסקין בטענה אשר לא נוגעת במהלך אלא בטענה נגד טענותיה המהותיות של המאשימה, מקומן להתברר במהלך המשפט.

בקשת מבקש 3 והתגובה לה

13. ביום 25.3.21 הוגשה בקשה מבקש 3 לביטול כתב אישום. נטען כי יש לבטל את כתב האישום מחמת טענה מן הצדך, על פי המבחן התלת שלבי בהלכת בורוביץ', כאשר הלכת ורדי הרחיבוה את העיקרון גם לאכיפה מפלה שלא מטור כוונת זוון אלא רשלנות. לטענתו, המאשימה בחרה להבדיל בין מעורבים באירועים המתוארים על ידה. כך למשל, המאשימה טענה כי המבקש 3 היה מנהל ומפעיל של אתרי הטמנת פסולת שעלה רק שהיא בשטח השיר לבני משפטו, ומנגד ישן תമונות של מעורבים בפעולות ואולם דומה כי המאשימה כלל לא טרחה לחקרו אותם ולברר, ויש בכך סטייה מן העיקרון של שוויון בפניו החוק.

14. לטענתו, הפגם בכתב האישום מתבטא בניסוח עמוס וכולני ביחס לחלקו היחסי לכואורה של המבקש 3 בעבירות המียวחות לו. אין שום בסיס לטעונות בכתב האישום בדבר השלcta פסולת "אלפי פעמים לפחות" שמכוחם היא טוענת לקיום נסיבות חמירות, שכן אין החומר הראיות ובכתב האישום פירוט המאפשר לקשור כל נאשם למעשה המียวח לו.

15. התגובה לבקשת הוגשה ביום 22.4.21, בה טענה המאשימה היא החליטה בידיען לגיש מספר כתבי אישום מגוון סיבות, סבורה היא כי כתב האישום מנוסח בצורה ברורה ומפורטת, בהתאם לשיקול דעתה, ובפרט שעסקין במספר נאים, וטענותיו צrüכות להתברר במהלך המשפט. באשר לעניין אכיפה ברורנית, מדובר בטענה כללית נטולת בסיס משפטי, כאשר לא ברור לאלו מעורבים נטען.

דין והכרעה

16. לאחר שעניינו בכתב האישום וטענות הצדדים, ובהתיחס לשלב הדיוני בו אנו נמצאים, לא מצאתי כי יש מקום

לקבל את הבקשות.

17. הבסיס המשפטי לטענות המבוקשים מעוגן בסעיפים 149 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב 1982 (להלן: "החסד" פ").

18. כידוע, פעולתה של רשות התביעהינה פעולה מנהלית שבבסיסה עומדת חזקת התקינות המנהלית (ראה למשל בג"צ 3405/12 פלונית נ' מדינת ישראל, וכן ראה ע"פ 3205/07 פלוני נ' מדינת ישראל).

19. בע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נת(6) 776, 807 (להלן: "פרשת בורוביץ") נקבע כי במקרים בהם קיומו של ההליך הפלילי יפגע בתוחלת הצדק והגינות, מוסמך בית המשפט לבטל כתוב אישום. דוקטרינה זו זכתה לעיגון חוקתי במסגרת סעיף 149(10) לחסד"פ. שם נקבע כי בית-המשפט רשאי לבטל כתוב אישום במקרה בו "הגשת כתוב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתרה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

20. בפרשת בורוביץ נקבע מבחן בשלב הראשוני, על בית המשפט להזיהות הפגמים שנפלו בהליך שננקטו בעניינו של הנאשם ולעמו על עצמתם, וזאת מנקודת מבטו של הנאשם או חפותו. בשלב השני, יבחן בית המשפט אם יש במסגרת ההליך הפלילי, חרף הפגמים שבו, משום פגעה חריפה בתוחלת הצדק והגינות. או אז עליו לערוך איזון בין הערכיהם השונים. בשלב השלישי, יבחן בית המשפט האפשרות לרפא את הפגמים באמצעות מתונים ומידתיים חלוף ביטולו של כתוב האישום.

21. פסיקת בתי המשפט חוזרת וקבעה כי דוקטרינת ההגנה מן הצדק תישם רק במקרים יוצאי דופן ולא בណקל בטל בית המשפט כתוב האישום עקב טענה של הגנה מן הצדק.

22. כידוע, אחד הביטויים לטענה של הגנה מן הצדק היא טענה לאכיפה ברנית (רי' למשל ע"פ 6328 מדינת ישראל נ' פרץ (10.9.2013)). השאלה היא האם הרשות הפלתה בין הנאשם לבין נאים פוטנציאליים אחרים, שככליהם לא ננקטה אותה אמת מידה. תחיליה יבחן, אפוא, שהפגמים שלטענת הנאשם נפלו בהליך בדבר אכיפה ברנית. השלב השני והשלישי ידונו, רק ככל שיימצא, כי נפלו הפגמים בהליך.

23. באשר לטענה של הפגמים בכתב האישום, כידוע, סעיף 85(4) לחסד"פ קובע, כי על כתב האישום לכלול את: "**תיאור העבודות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבירם.**".

24. בע"פ 534/84 אסתור אריה (פנחס) נ' מדינת ישראל, מא(3) 561, נקבע, כי: "**אין להמעיט בחשיבותן של העבודות המפורטות בכתב האישום, Cainilo המסתגר החיצונית היא העיקרי ואילו התוכן חסר חשיבות. מערכת העבודות האמורה הינה את המקור והן את הסיבה לחקירה ולהגשת כתב האישום; בתחוםה מנהל הנאשם את הגנתו, והוא המשמש את היסוד, שעליו מתבקש בית המשפט לבנות את הכרעת הדין.**".

25. להלן התייחסות לטענות המרכזיות, אחת לאחרת:

פגם או פסול בכתב האישום:

26. עיינתי בכתב האישום והתרשםתי כי כתב האישום ברור ואינו עמוס. עסקين בכתב אישום האוחז מספר עבירות וככל מספר נאשימים ועדים רבים, ועל כן על אף שישנו מידע כללי רב המתיחס לכל הנאשימים ועל אף שחזרים פרטיים ספציפיים, לא מצאתי כי מדובר בפגם בכתב האישום.

27. המחלוקת, טיבן להתרrar במהלך המשפט. כך ביחס למבקש 8 לשאלת אם מוגדר הוא כمفועל למרות היותו מנהל חברות בעסק, או אם הוא, כಚיר, אינו נשוא באחריות פלילית. וכך בהקשר לטענותיהם של מבקשים 3-4.

28. לא מצאתי כי יש בהתנהלות המאשימה משום פגעה בזכאות המבקשים או כי קיים פגם בכתב האישום, נכון היקף החומר, אשר כולל מספר נאשימים ועדים רבים ונוכח העובדה כי המחלוקת טיבן להתרrar במנהל ניהול המשפט.

הגנה מן הצדק ואכיפה בררנית:

29. כאמור לעיל, בהתאם לפרשת בורוביץ', שאלת החלטה של הגנה מן הצדק על מקרה נתון טעונה בחינה בת שלושה שלבים. בבדיקה בשלב הראשון, על בית המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שננקטו כנגד הנאשימים ולעומוד על עצמתם במנוטק משאלת אשמתם או חפותם.

30. בבג"ץ 6396 זקין נ' ראש עירית באר-שבע, נג(3) 289 (1999) (להלן: "פרשת זקין"), השופט זמיר התווה את גדרותיה של האכיפה הבררנית האסורה הנבדלת מהביקורת המותרת. "**לא יומרה להוציא הגדרה מוצה, אפשר לומר, לצורך עתירה זאת, כי אכיפה בררנית היא אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהוא מבדילה לצורך אכיפה בין בני אדם דומים או בין מצבים דומים לשם השגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא.** דוגמה מובהקת לאכיפה בררנית היא, בדרך כלל, החלטה לאכוף חוק נגדי פלוני, ולא לאכוף את החוק נגדי פלמוני, על בסיס שיקולים של דת, לאום או מין, או מתוך יחס של עוינות אישית או יריבות פוליטית נגדי פלוני. די בכך ששיעור זהה, גם אם אין שיקול ייחודי, הוא השיקול המכריע (דומיננטי) בקבלת החלטה לאכוף את החוק. אכיפה כזו נוגדת באופן חריף את העיקנון של שוויון בפני הבסיסי של עיקרון זה. היא הרסנית לשלטון החוק; היא מוקומת מבחינת הצדק; היא מסכנת את מערכת המשפט".

31. מכאן, אפשר לומר, כי האפליה האסורה מתקיימת במצבים העונים על שני תנאים מצטברים: האחד, חוסר שוויוניות בפעולות אכיפה של הרשות כלפי דומים, והשני, מטרה, תכלית ויעד זרים, לא עניינים ופסלים, שהניעו את הרשות לאכוף את הדין באופן לא שוויוני. לצורך ביסוס טענה של אכיפה בררנית מלחמת מטרה פסולה, שיקולים זרים או שרירות גרידא, אין די בכך שיווכח כי אכיפת החוק היא חלקית, אלא יש בנוסף להניח תשתיית ראייתית ממשית לכך שאין לאכיפה החקיקת הסבר המבוסס על שיקולי מדיניות, נהלי עבודה, כללים ואיוצים מערכתיים.

32. וifs בעניין זה דברי השופט חיון בע"פ 37/07 פרג נ' מדינת ישראל: "ההחלטה על העמדה או אי העמדה לדין של המעורבים בפרשא פלילת מסויימת היא לעיתים החלטה מורכבת, קשה ורבת ה תלבותיות במסגרתה על רשיונות התביעה לשיקול ולבוחן שיקולים שונים ובהם, בין היתר, יכולת להוכיח את האישומים שעל הפרק אם יועמדו לדין המעורבים כולם. שאלת המפתח בהקשר זה הינה

מה היו המניעים שבגינם בחרה הتبיעה להעמיד לדין רק חלק מן המעורבים בפרשה. הכלל הוא שכלל עוד לא הסתבר שאי העמדתם לדין של חלק מן המעורבים בפרשה פלונית נבעה מטען שרירות או מטען **שיקולים פסולים**, אין באכיפה חלקית כזו אף שהיא פוגעת בעיקרונו השוויזן כדי להצדיק ביקורת שיפוטית פולשנית בין בדרכ שול הוראה להעמיד לדין את יתר המעורבים ובין בדרכ של השוואת מצבם של המעורבים שהועמדו לדין לאלה שלא הועמדו לדין".

33. סיכומו של דבר, בית המשפט בוחן במסגרת הביקורת השיפוטית על ההחלטה המנהלית, אם זו האחרונה עדמה בעת קבלתה במבחנים המנהליים המקובלים. לצורך כך, בוחן בית המשפט אם ההחלטה התקבלה בהתאם על קритריונים מוגדרים המשמשים קו מנחה לקבالت החלטות בתיקים דומים. כן נבחן האופן שבו שיקלה הרשות בין מידת העניין הציבורי באכיפה מלאה, בהתחשב, בין היתר, בדומיננטיות, בביבירות וביהיפות המעורבות של כל גורם, לבין אינטרסים ציבוריים אחרים מתנגשים, לרבות "על ההליך", השגת הכרעה שיפוטית, חסכוון משאבים, ואילו צימר ראייתיים.

34. יוער כי, הטוען לקיומה של אכיפה בררנית עליו נטל הראייה להוכחתה: "... **מי שמעלה נגד החלטת הרשות טענה של אכיפה בררנית... עליו הנטול להפרין חזקה זאת...** גם במקרה בו קיים חשד בדבר אכיפה בררנית, בדרך כלל **קיים קושי להוכיח כי הרשות המינהלית הפעילה את הסמכות לאכוף את החוק על יסוד שיקול זר או להשגת מטרה פסולה...**" (פרשת זקן).

35. על יסוד הקритריונים שהותוו לעיל, יש מקום לבדוק את טענות המבוקשים בנוגע לאכיפה בררנית. לאחר שיעינתי בכתב האישום, בבקשת ובתגובה להן, ובהתייחס לשלב הדויוני בו אנו נמצאים, מצאתי שלא עולה בידי המבוקשים להרים הנטול להראות בעת זה קיומה של אכיפה בררנית ואין מקום לפיקר לקבל את הבקשה.

36. אשר ל厰 3: איני מקבל טענה אכיפה בררנית אף נוכח מעמדו והשוואתו למעמדם של המעורבים האחרים שכן לא הובאו ראיות לפני לביסוס הטענה. די לי בכתב, בעת זה, כדי לדוחות את הטענה לקיומה של אכיפה בררנית, קל וחומר להורות על ביטול כתב האישום.

37. אשר ל厰 8: הטענה כי העובדות מהוות עבירה זו או אחרת מקומנה להתרבר במהלך המשפט.

38. אשר ל厰 4: קיימת הבחנה בין שני כתבי אישום (כתב האישום הנוכחי וככתב האישום שהוגש בבימה"ש בשבוע שבע), אף אם מדובר באותו אירוע. תגבות המאשימה, לפיה אין מדובר באותו "מעשה" (בכתב האישום האחרון דובר על הובליה והשלכה של הפסולות ואילו בעניינו דובר על השלכה והטמנה של הפסולת) לא נסתירה. יתרה מכך, עיון בכתביו האישום מלמד כי חלק מן העבירות אין זהות. מכאן, מדובר בכתביו אישום שונים.

39. המקום לבירור של הטענות היא במהלך שמיית הראיות, לרבות עדויות של גורמי החקירה, לאחר שייעברו בכור ההיתוך של החקירה הנגדית.

40. מכאן, מתייתר אפוא הצורך להמשיך לבדוק את שני התנאים הנוספים על פי פרשת בורוביץ', כאשר "תנאי הסף" הבסיסי הראשון לא מתקיים כאמור.

41. נוכח כך, מצאתי כי יש לדוחות את הטענות על כל חלקהן ולפיקר אין מקום להורות על ביטול כתב האישום.

42. לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את הבקשות לבטל כתוב האישום. בדיון שנקבע ליום 21.8. תשמעת תגנובה מפורטת לכט"א.

43. מאליו מובן כי אין בהחלטתי משום הבעת עמדה אשר לדעת הראיות.

44. המזכירות תעביר החלטתי לידיעת ב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ט' סיון תשפ"א, 20 Mai 2021, בהעדר הצדדים.